

Objezierze_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Oborniki	
Miejscowość	Objezierze	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	14.01.2014 r.	Miejsce wykonania	Dom informatorów
Czas trwania	01 h 12 min	Forma i wielkość	Plik audio: 99,1 MB
Przeprowadzający	P.B.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
OB_OBJ_001	M	ok. 70 lat	sołtys	
OB_OBJ_002	K	ok. 70 lat		

Informacje etnograficzne		
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>	
I. Toponomastyka i etnonimy		
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	OB_OBJ_002: Objezierze, nie umiem sobie skojarzyć.	
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstw)	OB_OBJ_002: W parku to mówią kopiec Kościuszki, że idą tam na spacer, bo jest wysypany kopiec. Jest taka droga do młyna, to idą takim brukiem.	
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.	
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	OB_OBJ_002: w parku bardzo dużo drzew jest, w zespole szkół, w technikum. To są drzewa zabytkowe z tabliczkami.	
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	OB._OBJ_002: ie słyszałam.	
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	OB._OBJ_002: nie.	
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe		
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	OB_OBJ_002: dużo jest legend, ale ja nie miałam styczności z tym.	
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	OB_OBJ_002: pamiętam jak my na zabawy chodzili. Było ustawianie butów i lanie wosku przez klucz i figurki. Teraz tego nie ma, jeszcze dzieciaki w szkole się bawią.
2.	św. Marcina/11	OB_OBJ_002: jest pieczenie rogali, raczej pieką w domu bo

	listopada	swoje lepsze.
3.	Adwent	OB_OBJ_002: chodzą dzieci na roraty wieczorem, z lampionami. Robią sami i kupują. Wieniec adwentowy w kościele jest.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	OB_OBJ_002: tu jest wkładanie prezentów w buty, jak dzieci były małe. Musiały być wyczyszczone, bo inaczej by nie dostał i słodycze i też większe prezenty, różnie. OB_OBJ_001: ja jako sołtys to zbieram dzieci z całej wsi i przyjeżdża Mikołaj i jasełka i paczuszki dawałem. Każde dziecko dostało. Co roku tak jest. Gwiazdor przebrany przyjeżdża z domu kultury z Rogoźna i śpiewali kolędy i malowali bombki.
5.	Wigilia	OB._OBJ_002: był Gwiazdor, zięć się przebrał. OB._OBJ_001: Nie u każdego, ale to jest we wsi, chodzą zapraszają sobie. OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: jest wyczekiwanie na pierwszą gwiazdkę. 12 potraw jest i jedno wolne miejsce, sianko pod obrusem OB_OBJ_002: jabłko musi być obowiązkowo na stole, żeby była zgoda i choroby się nie trzymały. Leży na stole pomiędzy. I też słyszałam, że muszą być orzechy włoskie, ale co ten orzech robi? OB_OBJ_001: mąż albo żona odmówi modlitwę za to co będziemy spożywać i opłatek, życzenia. OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: makielki muszą być, kluseczki z makiem na słodko, ziemniaki obieramy w mundurkach i u nas najważniejszy jest śledź w śmietanie, kapusta z grzybami, kapusta z grochem, karp, ryba po grecku, ze suszonych śliwek i gruszek kompot, barszcz z uszkami, pierogi z kapustą i grzybami, zupę z ryb. Makowiec najważniejszy zwijany, pierniki, ale teraz się kupuje, jak dzieci były młodsze to ciasto się miesiąc wcześniej robiło.

		<p>Pasterka jest o 12.00 kolorowy opłatek, różowy, zielony dla zwierząt, a teraz nie ma.</p> <p>OB_OBJ_001: w latach 60-tych, każdy na PGR-ach trzymał krowę, świnię. To zielony dla świnki, różowy dla psa i kota, takie były. Przed północą trzeba było iść do zwierząt.</p> <p>OB_OBJ_001: gram na harmonijce kolędy a dzieci śpiewają.</p>
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	<p>OB_OBJ_002: my właśnie w pierwszy dzień świąt nigdzie nie wyjeżdżamy. Obiadu nie gotujemy.</p>
7.	Sylwester/Nowy Rok	<p>OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: było ściąganie bram, ale teraz już zanikło.</p> <p>OB_OBJ_001: topili, nie szło potem tego odzyskać uliczki, bramy. Jeszcze 2-3 lata temu to wystawiali. Niektórych się nie odszukało. I na dachach leżały powyrzucane.</p> <p>OB_OBJ_002: golonki muszą być, barszcz czerwony na tłusto</p> <p>OB_OBJ_001: wszyscy czekali na 12 i wychodzili na plac i petardy strzelali.</p>
8.	Trzech Króli	<p>OB_OBJ_002: nie przebierają się . W kościele jest kreda i kadzidło w paczuszce, pisze się na drzwiach KMB i okadza domy.</p>
9.	Kolędnicy	<p>OB_OBJ_001, OB_OBJ_002: kolędników nie ma.</p>
10.	MB Gromnicznej	<p>OB_OBJ_001: zapalane były kiedyś gromnice jak burze były ciężkie.</p> <p>OB_OBJ_002: szło się z tą gromnicą do poświęcenia parę lat, bo tą samą się niosło i chowało. Gromnicę umierającemu do ręki dawali, jak konał.</p>
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	<p>OB_OBJ_002: koniec karnawału to u nas jest podkociołek Jest pieczenie pączków. Robią zabawy w technikum w stołówce.</p>
12.	Topienie Marzanny	<p>OB_OBJ_002: teraz już nie topią Marzanny już od dwóch lat. Pałą ale nie topią. Chyba chodzi o ekologię. Teraz na boisku się to odbywa, a topili w rzece w Samicy. Ładnie było bo dzieciaki poprzebierane. Fajnie było.</p>

		OB_OBJ_001: cała szkoła szła i z orkiestrą.
13.	Środa Popielcowa	<p>OB_OBJ_002: to sypanie głów popiołem.</p> <p>Kiedys to jak do postu się przygotowywali, to wszystkie garnki na dwór, były czyszczone piaskiem, aby tłustego nie było, dopiero potem wniesienie do domu i mycie płynem, żeby tam nic nie było. A teraz już nie ma tego zwyczaju.</p> <p>Śledzie, ryba, zupy grzybowe były, ziemniaki i chleb moczone w oleju rzepakowym i cebula. Cebulę się zmorzyło z olejem i się moczyło. Teraz już tak nie jedzą.</p>
14.	Śródpoście	OB_OBJ_002: nie znam.
15.	Niedziela Palmowa	OB_OBJ_002: u nas jest przewaga tych kotków, takie zwyczajne palmy i wstążeczka. Ta palma to powinna stać do Matki Boskiej Gromnicznej, z tym bukietem. Ja mam palmę już trzy lata i używam jej wielokrotnie. Nie wyrzuca się, palić by można.
16.	Triduum Paschalne	<p>OB_OBJ_002: jest czuwanie przy grobie Jezusa, strażacy warty mają, potem młodzież ze szkoły i matki różańcowe, mają wyznaczone godziny, Całą noc u nas jest. W Wielki czwartek jest poświęcenie wody i ognia i można zabrać wodę święconą.</p> <p>OB_OBJ_002: jest procesja na mękę pańską, idą wioską, koło naszego bloku i krzyż niosą.</p> <p>OB_OBJ_001: to pięknie wygląda, o 20 wieczorem po ciemku i całą wieś przechodzą.</p>
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	<p>OB_OBJ_002: W sobotę jest święcenie koszyczków u nas w kościele, bo w wioskach Nieczajna, Wymysłowo, to mają przy krzyżu.</p> <p>W koszyczku: baranek z maselka, szynka, kiełbaska, chleb, jajka, sól, pieprz, musztarda. Post zachowany tak jak w wigilię.</p> <p>Rezurekcja jest w niedzielę o 6 rano. Potem jest śniadanie i dzielenie się jajkiem i tym ze święconki, każdy po trochu musi dostać.</p>

		<p>np. gryczpan od święconki ludzie wyrzucają, a tego się nie wyrzuca tylko się pali i skorupki z poświęconych jajek też się pali.</p> <p>Na ciepło jest kiełbasa, jajka, żurek też, ale już zanika.</p> <p>Mazurków nie piekę, ale córka kupi, i sernik.</p> <p>OB_OBJ_001: gniazda dla zająca robią dzieci na balkonach.</p>
18.	Poniedziałek Wielkanocny	OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: lany, latają chłopaczki. Kiedyś to wiadrami, ale ciepło było, teraz śnieg leży.
19.	Zielone Świątki	OB_OBJ_001: teraz nie ma, kiedyś się łąbuzie nad obrazami wieszało, teraz są jeszcze brzózki, przy domach.
20.	Boże Ciało	<p>OB_OBJ_002: 4 ołtarze.</p> <p>OB_OBJ_001: trasa idzie od kościoła przez pół wioski i z powrotem wraca. Ołtarze co roku robią blokami i wioska i blok ubierają.</p> <p>OB_OBJ_001, OB_OBJ_002: zabierają gałązki z brzoźek w kapustę na ogródek.</p> <p>W oktawę jest procesja , ale nie ma już 4 ołtarzy. Dzieci sypią kwiaty przez cały tydzień.</p>
21.	św. Jana	<p>OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: są zabawy, puszczanie wianków w Pamiątkowie na Warcie.</p> <p>Od Jana można się kąpać.</p>
22.	MB Zielnej	OB_OBJ_002: zbierają z ziół i święcą wianki w sierpniu. Suszy się i nie wyrzuca. Można zioła sobie zaparzyć.
23.	MB Siewnej	OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: ksiądz rolnikom święci ziarno, przyjeżdżają i święcą.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	<p>OB_OBJ_002: kiedyś to znicze, czy świeczka , jakaś gałązka postawiona, a teraz to jeden przez drugiego.</p> <p>OB_OBJ_001: wieńce były plecione, a teraz już jest inaczej, weszły teraz w życie stroiki, położona na grobie i do wazonu wsadzone, komplet stroikowy. Kiedyś były wieńce z mchu robione, świerk obłożony.</p>

		<p>Msza jest na cmentarzu, my tu nie jeździmy, bo nie mamy.</p> <p>W dzień zaduszny jest msza w kościele.</p> <p>OB_OBJ_002: ksiądz dodatkowo robi na cmentarzu mszę taką.</p>
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	<p>OB_OBJ_002: do miesiąca zawsze były chrzczone dzieci. Nie tak jak teraz.</p> <p>Chrzestnych wybierało się z rodziny, tak jest.</p> <p>Jak urodziłam, to nie mogłam przekroczyć progu do sąsiada, czy gdzieś, nie było wolno. Aż to dziecko nie było ochrzczone żebym ja była czysta. I do wywołu do księdza, w celu oczyszczenia.</p> <p>Nie można było wyjeżdżać z dzieckiem przed chrztem.</p> <p>Czerwone wstążki, żeby uroku nie rzucić, jest i chyba będzie.</p> <p>Mają jeszcze.</p> <p>Chrzestny kupował świecę a chrzestna szatkę, to jest i było.</p>
2.	Ślub i wesele	<p>OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: tłuczenie szkła to jest, polter.</p> <p>Kiedyś było w piątek a w sobotę wesele, a teraz tydzień przed robią. Jeszcze chodzą i trzaskają ale już tydzień przed. Do pani młodej.</p> <p>OB_OBJ_002: kawalerskie obchodzą osobno, młoda zaprasza kobiety a młody mężczyzn, tydzień przed, ale to teraz tak weszło.</p> <p>Na polter każdy mógł przyjść. Tu mieliśmy stoły rozstawione i muzykę, za blokiem, jedzenie, picie i do rana prawie.</p> <p>OB_OBJ_001: wynosiłem wódkę i zagrychę, ciasto, cukierki dla dzieci.</p> <p>OB_OBJ_002: były kiedyś przebierańcy, przed oczepinami.</p> <p>Przebrał się ktoś i przyjechał z Ameryki czy skądś. Z paczkami, poprzebierani.</p>

		<p>Życzenia na tłuczku i wałek.</p> <p>Tyle śmiechu było. W ogóle i takie przyspiewki. Syn i zięć się przebrali za babę i chłopca. Jak córka wychodziła za mąż to tak było 7 lat temu. Teraz to zanika.</p> <p>Czytanie telegramów było, a teraz nie ma.</p> <p>OB_OBJ_001: Poprawiny robią, sąsiadów się zaprasza tych co nie byli na weselu, dodatkowo.</p>
3.	Śmierć i pogrzeb	<p>OB_OBJ_001: jak ojciec mi zmarł, to w pokoju przynieśli dwa wiaderka żółtego piasku, wysypali na podłogę, na to prześcieradło i leżał.</p> <p>OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: lustra wszystkie były pozasłaniane i okna też. Przychodzili na różaniec.</p> <p>Teraz jest w kostnicy. Jak jest msza pogrzebowa to trumna jest przenoszona do kościoła. Jak był wierzący i praktykujący.</p> <p>Do trumny okulary, zegarki dawali, różaniec miał owinięte ręce i książeczka.</p> <p>Jak leży przez niedzielę to mówią że może kogoś pociągnąć.</p> <p>OB_OBJ_002: z 22 lata temu zmarły jeszcze leżał w domu.</p>
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
	Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa	OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: jest zespół w Zespole Szkół im. A. Mickiewicza w technikum [Zespół Tańca Ludowego], zespół taneczny. Uczniowie tańczą.
	Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy	<p>OB_OBJ_002: my z mężem bardzo lubimy polewkę i ziemniaki smażone. Polewka jest z maślanki i dodatkiem śmietany kwaśnej, bardzo dobre i smażone w kostkę ziemniaki.</p> <p>OB_OBJ_001: Zupa mleczna z kluskami.</p> <p>OB_OBJ_002: zupę z buraków zabielańską bardzo lubię i do tego ziemniaki i jajko. Sadzone jajko na ziemniaczki, cebulka, boczek może być.</p> <p>OB_OBJ_002. OB_OBJ_001: cebula morzona, jak kg cebuli sobie usmażymy, taka zeszkłona. To jest tak dobre, sól i pieprz i cebula na oliwce. Z chlebem na kolację czy inne danie jakie</p>

		<p>dobrze.</p> <p>OB_OBJ_002: lubiłam kaszę jęczmienną zalaną mlekiem i ziemniaki do tego mażone i to było nawet na obiad i się każdy najadł.</p> <p>Zupa z dyni i zacierka, takie kluseczki na mleko.</p> <p>Kompot z dyni, ale u nas nikt nie lubi.</p> <p>Czernina z kaczki, gęsi, z królika też robią.</p>
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		OB_OBJ_001: nie ma nikogo.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	<p>OB_OBJ_002: dwa krzyże. Jeden został postawiony na mękę pańską, to tam z tyłu stoi. Tam zawsze procesja idzie. I na końcu wsi jest, ale nie wiem co to za krzyż. Bo jest na wjeździe i wyjeździe wsi. Oj one były przedwojenne. Jak my tutaj przyszli, to one to były.</p> <p>Figurka tutaj stoi, z 8 lat dopiero jest postawiona. Dzieci które szły do komunii, to były pieniążki i za to była postawiona. To jest pamiątka tej Komunii św.</p> <p>Kiedyś się odbywały nabożeństwa majowe pod krzyżami, jeszcze z trzy lata temu. Jeden dzień przy tym były, drugi dzień przy tym, przez cały maj. Teraz już zanika.</p>
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	OB_OBJ_002: tu nie ma.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	OB_OBJ_002: jest figura św. Antoniego, jak się jedzie do młyna. Na Nieczajnę, taka brukowa. Jak ktoś w długo poszedł, to szedł się pomodlić i mówił, że jednak to pomogło. Przedwojenna.
4.	Miejsca kultu religijnego	OB_OBJ_002: Kościół pw. św. Bartłomieja.

5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	OB_OBJ_002: Zbierają się tu w Ślepuchowie i idą przez Nieczajnę tutaj do kościoła. Cała parafia się zbiera i razem idą do kościoła.
6.	Lokalne odpusty	OB_OBJ_002: Odpust jest we wrześniu w Bartłomieja. Jest procesja i normalnie jak na odpustach, zjeżdżają się te budy.

V. Lokalne uroczystości i obchody świąteczne

1.	Dożynki	<p>OB_OBJ_002: dożynki i gminne i parafialne.</p> <p>OB_OBJ_001: wieniec robi sołtys i córka sołtysa. Na parafialne to idzie do kościoła, ksiądz go poświęcił. Na gminne jest delegacja wybrana. To my trzecie miejsce zajęli.</p> <p>Zboża, kłosa, wstążki zbieramy i robimy. Córka ma talent. Jak mieliśmy parafialne, to zrobiła chłopca i babę, jak stoją i na rowerze jadą, powypychała, poustawiane było wszędzie wkoło.</p> <p>OB_OBJ_002: było jak dostali dotację i na wakacje jadą. No takie śmieszne. Ma zdolności.</p> <p>OB_OBJ_001: zabawa jest na powietrzu do 12.00 czy do 1.00 . Są zawody, i w piłkę grają, przeciąganie liny. Są nagrody.</p>
2.	Dni gminy/wsi	OB_OBJ_002: nie ma
3.	Lokalne festyny	<p>OB_OBJ_001: turniej wsi gminny i turniej wsi Objezierza. Mamy teraz w maju. Robimy razem z dniem dziecka na stadionie. Później zabawa wieczorem.</p> <p>Wsi Objezierza jest już od 7 lat, odkąd jestem sołtysem.</p> <p>Się robi Dzień Seniora. Wynajmuję stołówkę w technikum, my nie mamy świetlicy. Nagradza się najstarszych emeryta i rencistkę.</p> <p>Wybieramy najstarszego chłopca i babę i dostają kwiaty, bombonierę i burmistrz wręcza życzenia.</p>
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	<p>OB_OBJ_002: kiedyś było KGW.</p> <p>OB_OBJ_002, OB_OBJ_001: jest Stowarzyszenie Wsi i Okolic, Rembowski w Żukowie się tym zajmuje.</p>